

ZEYTİNCİLİĞİN ISLAHI VE YABANİLERİNİN AŞILATTIRILMASI HAKKINDA KANUN¹

Kanun Numarası : 3573

Kabul Tarihi : 26/1/1939

Yayımlandığı Resmî Gazete : Tarih : 7/2/1939 Sayı : 4126

Yayımlandığı Düstur : Tertip : 3 Cilt : 20 Sayfa : 174

Madde 1 – Alelümum aşılı zeytinlerin bakım, tımar ve toplanma ve sıkılarının kökletme ve yeniden fidan dikme suretile meydana getirilecek zeytinliklerin tesis ve yetiştirme, yabancı zeytinliklerin açma ve aşılama işleri Tarım ve Köyişleri Bakanlığının direktifi altında yapılır.

Madde 2 – (Değişik: 28/2/1995-4086/1 md.)

Orman sınırları dışında bulunan ve Devletin hüküm ve tasarrufunda olan yabancı zeytinlik, Antep fıstığı ve harnupluklar ve her nevi sakız neveleri ile orman sınırları dışında olup da 17.10.1983 tarih ve 2924 sayılı Kanun kapsamında bulunmayan zeytin yetiştirmeye elverişli fundalık ve makilikler Tarım ve Köyişleri Bakanlığınca tespit edilip haritalanır.

Madde 3 – (Değişik: 28/2/1995-4086/2 md.)

Yukarıdaki madde gereğince tespit edilen alanlar yerel koşullar dikkate alınmak suretiyle Tarım ve Köyişleri Bakanlığınca belirlenecek esaslara göre en az 25 dönümlük parseller halinde parsellenir ve bilinen araçlarla ilan edilir.

Bu alanlarda yabancı zeytin, fıstıklık ve harnupluk ile sakız neveleri olan menengiç, buttum, yabancı sakız, Filistin sakızı ağaçlarını aşılıp yetiştirecekler ile zeytin yetiştirmeye elverişli fundalık ve makilik alanlarda gerekli temizlemeyi yapıp zeytin dikim alanları meydana getirecekler, dilekçe ile arazinin bulunduğu en büyük mülki amire başvururlar. Başvuranlar arasında Bakanlıkça belirlenecek esas ve öncelik sırasına göre seçilen kişilerden, bu işlemleri yerine getireceklerine dair bir yükümlülük belgesi alınır. Fidan dikecek olanlara devletçe maliyet bedeli üzerinden zeytin fidanı sağlanır.

Beş yıl süre ile taşınmazın gayesine uygun olarak kullanıldığı Tarım ve Köyişleri Bakanlığınca tespit edilenlere mahallin en büyük mülki amiri tarafından tapuları devredilir. Bu yolla verilen taşınmazlar hiç bir şekilde veriliş amacı dışında kullanılamaz. Bu taşınmazlar; miras dahil hiç bir şekilde bölünemez, veriliş tarihindeki yüzölçümü hiç bir şekilde küçültülemez. Aksi takdirde Hazinece geri alınır. Bu hususlarda taşınmaz siciline gerekli şerh verilir.

¹ Bu Kanun hükümleri 9/7/1956 tarih ve 6777 sayılı Kanun gereğince sakız ve neveleriyle harnupluklara da teşmil edilmiştir.

Bu maddeye göre verilen süre içinde aşılama, temizleme, dikim ve bakım işlemleri yapılmamış olursa verilen izin Bakanlıkça resen iptal edilir.

Madde 4 – (Mülga: 28/2/1995-4086/8 md.)

Madde 5 – (Mülga: 28/2/1995-4086/8 md.)

Madde 6 – (Mülga: 28/2/1995-4086/8 md.)

Madde 7 – Birinci derece askeri memnu mıntakalarda bulunan aşılı zeytinlerin bakım, yabani zeytinlerin aşılınması işleri zeytin bakım teşkilatının vereceği talimat altında mahallin askeri makamlarınca yaptırılır.

Madde 8 – Devlet malı zeytinliklerden aşılınmak üzere bir şahsa veya şirkete veya köylüler manevi şahsiyetlerine verilecek yabani zeytinlik sahası yirmi hektardan yukarı olamaz. Ancak aldığı sahayı vekaletçe tayin edilecek müddet içinde mahsuldar hale getirenlere müracaatları takdirinde aynı miktarda yeni parçalar verilir. Bu tevziatta evvela toprak sahibi olmıyanlar, sonra en yakın köylüler ile küçük çiftçiler tercih olunur. İcabında bu yirmi hektar miktar Cumhurbaşkanını karariyle tezyit edilebilir.²

Madde 9 – Dekar başına on beş ağaçtan fazla ve on ağaçtan aşağı olmamak üzere yabani zeytinlikleri aşılı bir hale getirmeyi taahhüt edenlere Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankasınca, mevzuatı dairesinde ve kanunun 10, 28 inci maddeleri hükümlerine göre, ağaç başına bir liraya kadar kredi verilir.

Madde 10 – Bankaca ikraz edilecek paranın birinci kısmı arazi tamamen temizlenip delicelerin aşılınmağa elverişli bir hale getirildiği hakkındaki zeytin bakım memuru raporuna müsteniden, ikinci kısmı da yapılan aşının yüzde doksan muvaffak olduğu yine memur raporile tesbit edilmek şartıyla aşının tatbikından bir sene sonra verilir.

Madde 11 – Aldığı arazi parçasını açıp deliceleri aşırıya hazır bir hale getirerek Ziraat Bankasından ilk taksiti alıpta o mevsimde aşırı işini bitiremeyenlerden bankadan aldıkları para faizile beraber, bankanın zirai alacaklarının tahsili yolundaki usulüne tevfiikan istirdat olunur ve tapu da iptal edilir.

Madde 12 – Aşılı zeytinliklerin bakım işleri için zeytin müstahsillerine mahsulün satış mevsiminde ödenmek üzere Ziraat Bankasınca kısa vadeli ikraz yapılır.

² 2/7/2018 tarihli ve 698 sayılı KHK'nin 14 üncü maddesiyle, bu maddede yer alan "İcra Vekilleri Heyeti" ibaresi "Cumhurbaşkanı" şeklinde değiştirilmiştir.

Madde 13 – Muayyen kıtadaki zeytinliklerde toprak ve ağaçlar ayrı ayrı hakiki veya hükmi şahıslara ait olduğu takdirde arazinin kıymeti yüksek ise toprak sahibine, ağaç kıymeti daha fazla ise bunun sahibine diğerinin malını satın alması teklif edilir. Her iki taraf da reddettikleri takdirde arazi Hkmete kıymetlerine nazaran aralarında taksim edilerek tapuya bağlanır.

Madde 14 – (Değişik: 28/2/1995-4086/3 md.)

Zeytinliklere her çeşit hayvan sokulması, yerleşim sahaları hariç, zeytin sahalarına en az bir kilometre yakınlıkta koyun ve keçi ağılı yapılması yasaktır.

Ancak ift sürme ve nakliyatta kullanılan hayvanlara ağızlık takılması şartıyla müsaade edilir.

(Değişik nc fıkra: 23/1/2008-5728/97 md.) Bu hükme aykırı hareket edenler hakkında zarar görenin şikyeti üzerine üç aya kadar hapis veya adli para cezasına hükmolunur.

Çiftçi mallarını korumakla yükümlü bulunanlarca düzenlenen tutanaklar aksi sabit oluncaya kadar geçerlidir.

Madde 15 – Beş yüz ağaçtan aşağı olmamak üzere yabani zeytin aşılıyanlara veya aşılı zeytinlerinin bakım işlerini en iyi yapanlara Tarım ve Köyişleri Bakanlığınca takdir edilecek miktarda nakti mükafat verilir.

Madde 16 – Fenni budama aletleriyle aşı takımlarının zeytin müstahsilleri arasında yayılabilmesi için budama ustalarıle ehil mstahsillere Tarım ve Köyişleri Bakanlığınca meccanen budama aşı takımı ve levazımı verilebilir.

Madde 17 – (Değişik: 28/2/1995-4086/4 md.)

Devlet, zeytinciliğin ıslahı, yeni zeytin dikim alanlarının tespiti, zeytin dikim ve yetiştirilmesinin teşviki ile verimin artırılması, hastalık ve zararlılarla mücadele ile ürün elde etmekte masrafları azaltıcı araç ve gereçlerin imal ve ithalinde gerekli kolaylıkları sağlar.

Zeytinlik bölgelerin il veya ilçelerinde zeytin hastalık ve zararlıları ile mücadele amacı ile 1580 sayılı Kanun hükümleri dairesinde birlikler kurulur. Zararlılarla mücadelede Devlet birliklere gerekli araç, gereç ve finans kaynaklarını sağlar ve bu konuda Tarım ve Köyişleri Bakanlığınca yeterli eleman görevlendirilir. Ürünün elde edilmesinden sonra üretici, birlike tespit edilecek payına isabet eden mücadele giderini der. demeyen üreticiden amme alacağının tahsiline dair usul ve esaslarla bu pay birlike tahsil edilir.

(Değişik nc fıkra: 23/1/2008-5728/98 md.) Yukarıdaki fıkra gereğince kurulacak birliklerin kuruluş ve çalışma esasları ile zeytinliklerin bakımı Tarım ve Köyişleri Bakanlığınca üç ay içinde hazırlanacak yönetmelikle belirlenir. Belirlenecek bu kurallara göre zeytinliklerine bakmayan üreticiye ağaç başına on Türk Lirası idari para cezası verilir.

Madde 18 – (Mülga: 28/2/1995-4086/8 md.)

Madde 19 – Alelümum el, hayvan ve makine kuvvetile işleyen yağhane ve zeytinyağı fabrikalarında ve salamura zeytinciliğinde yüksek vasıflı zeytinyağı ve salamura zeytin tanesi istihsal edilebilmesi için alınması lazım gelen telkinci ve öğretici tedbirleri almağa Tarım ve Köyişleri Bakanlığı صلاحیettlidir.

Madde 20 – (Değişik: 28/2/1995-4086/5 md.)

Zeytinlik sahaları içinde ve bu sahalara en az 3 kilometre mesafede zeytinyağı fabrikası hariç zeytinliklerin vegetatif ve generatif gelişmesine mani olacak kimyevi atık bırakan, toz ve duman çıkaran tesis yapılamaz ve işletilemez. Bu alanlarda yapılacak zeytinyağı fabrikaları ile küçük ölçekli tarımsal sanayi işletmeleri yapımı ve işletilmesi Tarım ve Köyişleri Bakanlığının iznine bağlıdır.

(Değişik ikinci fıkra: 23/1/2008-5728/99 md.) Zeytincilik sahaları daraltılamaz. Ancak, belediye sınırları içinde bulunan zeytinlik sahalarının imar hudutları kapsamı içine alınması hâlinde altyapı ve sosyal tesisler dahil toplam yapılaşma, zeytinlik alanının %10'unu geçemez. Bu sahalardaki zeytin ağaçlarının sökülmesi Tarım ve Köyişleri Bakanlığının fenni gerekçeye dayalı iznine tabidir. Bu iznin verilmesinde, Tarım ve Köyişleri Bakanlığına bağlı araştırma enstitülerinin ve mahallinde varsa ziraat odasının uygun görüşü alınır. Bu hâlde dahi kesin zaruret görülmeyen zeytin ağacı kesilemez ve sökülemez. İzinsiz kesenler veya sökenlere ağaç başına altmış Türk Lirası idarî para cezası verilir.

Bu Kanunun yayımından önce zeytinlik alanlarına ilişkin kesinleşmiş imar planları geçerlidir.

Madde 21 – (Değişik fıkra: 23/1/2008-5728/100 md.)

Bu Kanun hükümlerine göre idarî para cezasına karar vermeye mahallî mülkî amir yetkilidir.

Madde 22 – Zeytin ve zeytinyağ standardı için İktisat Vekaletinin talebi ile zeytin bakım teşkilatına daimi vazife verilebilir.

Madde 23 – (Mülga: 28/2/1995-4086/8 md.)

Ek Madde 1 – (Ek: 28/2/1995-4086/6 md.)

3573 sayılı Kanunda geçen ziraat vekaleti ibareleri, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı olarak değiştirilmiştir.

Ek Madde 2 – (Ek: 28/2/1995-4086/7 md.)

Bu Kanunun 2 ve 3 üncü maddeleri;

a) Kamu hizmetine tahsis edilmiş veya fiilen bu amaçla kullanılan taşınmaz mallarda,

b) Kamu kurum ve kuruluşlarının hazırladıkları planlarda tarım dışı kullanıma ayrılmış alanlarda,

c) Deniz kıyı kenar çizgisine 2 000 metre, tabii ve suni göl kıyı kenar çizgisine 500 metreden az mesafede bulunan alanlarda,

d) 2565 sayılı Askeri Yasak Bölgeler ve Güvenlik Bölgeleri Kanununa göre 1 inci derecede askeri yasak bölge kapsamına giren yerlerde,

e) 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu kapsamında bulunan yerlerde,

f) 3083 sayılı Sulama Alanlarında Arazi Düzenlenmesine Dair Tarım Reformu Kanununa göre uygulama alanı ilan edilen yerlerde,

Uygulanmaz.

Madde 24 – Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 25 – Bu kanun hükümlerini Adliye, Dahiliye, İktisat ve Tarım ve Köyişleri Bakanları yerine getirir.

**3573 SAYILI KANUNA EK VE DEĞİŞİKLİK GETİREN MEVZUATIN VEYA
ANAYASA MAHKEMESİ KARARLARININ YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ
TARİHLERİNİ GÖSTERİR TABLO**

Değiştiren Kanunun/ KHK'nin veya İptal Eden Anayasa Mahkemesi Kararının Numarası	3573 Sayılı Kanunun Değişen veya İptal Edilen Maddeleri	Yürürlüğe Giriş Tarihi
3669	14	11/7/1939
4086	2, 3, 4, 5, 6, 14, 17, 18, 20, 23, EK MADDE 1, EK MADDE 2	8/3/1995
5728	14, 17, 20, 21	8/2/2008
KHK/698	8	24/6/2018 tarihinde birlikte yapılan Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Cumhurbaşkanlığı seçimleri sonucunda Cumhurbaşkanının andiçerek göreve başladığı tarihte